

הלבנת תרומות האוכל תרומה מזיד פרק ז גבירותא לא תום' אנשי שם

משנה ה' ב' קפוחא א' חליו' וא' תרומה . וטפסא לאיזה מהן נפל תרומה . חליון שלקופח של תרומה נפלה . ואפילו אין בתחילתו רוב נגד התרומה שנפלה מקלינון . פחתה בוח' מרבנן . וביש בה רוב נגד התרומה שנפלה . או אפילו בזמן שביסק' מקלינון . דמראוייתא ברוב' בבל . וכן ב' קפוח' שטופסא איזה מהן תרומה . ואיזה מהן חליון . הנה שניהן אמורים ליה . ואפילו הכי באכל א' מהן פסור סקרו וחוטש . ואפילו רבי עניי' פמרה סחלה בכל דמי . וכתור אחר ואכל השנייה . גם היא פסור כהרשאות . וירק באכל א' שנתן . משלה כמנחה שבניהו ?

משנה ו' וכ' שנפלה א' מהן לחליון . פתורי' החליון . מדדי' ס' הדבנן כלעיל .

השנייה פסור' כחלה אצל הכהן . ככל דמי . ובחור ונפלה השנייה למקום אחר . ושאלו שניהן זה אחר זה . גם אלו חליונין פתורים . וירק בשנפלו שניהן למקום אחד . צדיק' ק' נגד קמנה שבשניהן :

משנה ז' וכ' בועז א' מהן אע"ז דכל זורע תרומה יוסף . ובאי הפך הגרולין תרומה (כרמ'ס) . הכא שטופסא . הגרולין חליון . ואם אחר זרע גם רבי' ג'כ גרוליו חליון כששאלו זא' . וירק בועז א' שתייהן יש חילוק . אם הזרע הוא דבר שורע כלה . הבל חליון . מדאי' באן טמעות תרומה . וירק באין חו"ע כלה . וזרע שנייה קודם שפצר ראשונה . שניהן דינן כמדות :

כלה סונו האוכין מטעם דא' מהן ודאי תרומה ק' שש ג'כ' אשור' דאלי חליון מ'א' אש' מהא לה' חליון וז' של חלוטה סונו האוכין כוללו וכו' דבר שאין זרעו כלה ע"כ :

ר' עובדיה מברסגורה תרומות האשה פרק ח תוספות יום טוב ציונים

פרק ח א האשה . ב' טרלל הנשואה לכהן : בת רבך . וירשו בן בנה מ'שראל או בנה הנשואה לישראל : שהוא בן גרושה או בן חלוצה . וכסול מלאכול בתרומה : רבי אליעזר מחייב קרן וחומש . בטלוהו : ורבי יהושע פוסר . בגמרא מוקי לה דוקא בלכול תרומה חמץ בע"פ . מפני שזמנו שהיה אוכל בתרומה ובאו ואמרו לו מת רבך . או מכרך לישראל . או נתנך במתנה . או עשאתך בן חרוץ . וכן בהן שהיה אוכל בתרומה ונדוע שהוא בן גרושה או בן חלוצה . רבי אליעזר מחייב קרן וחומש ורבי יהושע פוסר . היה עומד ומקריב על גבי המזבח . ונדוע שהוא בן גרושה או בן חלוצה . ר' אליעזר אומר כל הקרבנות שהקריב על גבי בגמרא מוקי לה וכו' . ביצמות פ' ד' אחין דף ל' ע"א . ומ"ס מפני שזמנו כהול וכו' . שאלוסיס הם לשון הפירוש שהכרתו : רבי

פרק ח א באו ואמרו לה . ס"א לא גרסי' נאו : מת בעליך או גרשך . בירושלמי פרק מת בעליך יחא אבל גירשך הכי דמי כו' ומשני רבנן אומרים כמנחה ראשונה שחרוטה בת' ישראל אוכלת בתרומה ואינה מקבל גיטה ר' אלעזר אומר הנה כמנחה שחרוטה הפטר בשאלתה לו הנה ס"א וזה) לי גיטין למקום פלוני וכו' דרכו להביאו לאותו מקום כשעברה ימים ומלא סס רץ והביאו לשם כהמשה ימים והיא לא ידעה ונמנחה אוכלת

פרק ח א באו ואמרו לה . ס"א לא גרסי' נאו : מת בעליך או גרשך . בירושלמי פרק מת בעליך יחא אבל גירשך הכי דמי כו' ומשני רבנן אומרים כמנחה ראשונה שחרוטה בת' ישראל אוכלת בתרומה ואינה מקבל גיטה ר' אלעזר אומר הנה כמנחה שחרוטה הפטר בשאלתה לו הנה ס"א וזה) לי גיטין למקום פלוני וכו' דרכו להביאו לאותו מקום כשעברה ימים ומלא סס רץ והביאו לשם כהמשה ימים והיא לא ידעה ונמנחה אוכלת

פרק ח א באו ואמרו לה . ס"א לא גרסי' נאו : מת בעליך או גרשך . בירושלמי פרק מת בעליך יחא אבל גירשך הכי דמי כו' ומשני רבנן אומרים כמנחה ראשונה שחרוטה בת' ישראל אוכלת בתרומה ואינה מקבל גיטה ר' אלעזר אומר הנה כמנחה שחרוטה הפטר בשאלתה לו הנה ס"א וזה) לי גיטין למקום פלוני וכו' דרכו להביאו לאותו מקום כשעברה ימים ומלא סס רץ והביאו לשם כהמשה ימים והיא לא ידעה ונמנחה אוכלת

פרק ח א באו ואמרו לה . ס"א לא גרסי' נאו : מת בעליך או גרשך . בירושלמי פרק מת בעליך יחא אבל גירשך הכי דמי כו' ומשני רבנן אומרים כמנחה ראשונה שחרוטה בת' ישראל אוכלת בתרומה ואינה מקבל גיטה ר' אלעזר אומר הנה כמנחה שחרוטה הפטר בשאלתה לו הנה ס"א וזה) לי גיטין למקום פלוני וכו' דרכו להביאו לאותו מקום כשעברה ימים ומלא סס רץ והביאו לשם כהמשה ימים והיא לא ידעה ונמנחה אוכלת

פרק ח א באו ואמרו לה . ס"א לא גרסי' נאו : מת בעליך או גרשך . בירושלמי פרק מת בעליך יחא אבל גירשך הכי דמי כו' ומשני רבנן אומרים כמנחה ראשונה שחרוטה בת' ישראל אוכלת בתרומה ואינה מקבל גיטה ר' אלעזר אומר הנה כמנחה שחרוטה הפטר בשאלתה לו הנה ס"א וזה) לי גיטין למקום פלוני וכו' דרכו להביאו לאותו מקום כשעברה ימים ומלא סס רץ והביאו לשם כהמשה ימים והיא לא ידעה ונמנחה אוכלת

פרק ח א באו ואמרו לה . ס"א לא גרסי' נאו : מת בעליך או גרשך . בירושלמי פרק מת בעליך יחא אבל גירשך הכי דמי כו' ומשני רבנן אומרים כמנחה ראשונה שחרוטה בת' ישראל אוכלת בתרומה ואינה מקבל גיטה ר' אלעזר אומר הנה כמנחה שחרוטה הפטר בשאלתה לו הנה ס"א וזה) לי גיטין למקום פלוני וכו' דרכו להביאו לאותו מקום כשעברה ימים ומלא סס רץ והביאו לשם כהמשה ימים והיא לא ידעה ונמנחה אוכלת

פרק ח א באו ואמרו לה . ס"א לא גרסי' נאו : מת בעליך או גרשך . בירושלמי פרק מת בעליך יחא אבל גירשך הכי דמי כו' ומשני רבנן אומרים כמנחה ראשונה שחרוטה בת' ישראל אוכלת בתרומה ואינה מקבל גיטה ר' אלעזר אומר הנה כמנחה שחרוטה הפטר בשאלתה לו הנה ס"א וזה) לי גיטין למקום פלוני וכו' דרכו להביאו לאותו מקום כשעברה ימים ומלא סס רץ והביאו לשם כהמשה ימים והיא לא ידעה ונמנחה אוכלת

ו נקרי תאנים. מיה פי"ב
ספ"י וטומות אי"צ ופי"ג
ספ"י וזה ופי"ג אי"צ ספ"ג
ספ"י ע"י : וגשבת. מ"י
פי"ב ספ"י וזה ופי"ג ספ"י
ו המשמרת. י"ב ק"ט
פי"ב וזה ופי"ג ספ"י מ"י
ספ"י ספ"י ספ"י :

חלופי גרסאות
ו הדלועיק והאבטיחיים
נידוף האבטיחיים ודלועיק :
כבר נ"מ כבר גדול :
וגשבת נכד"י וגשבת.
אסורה נכד"י אסור.
ו המשמרת נידוף ל"י הל'
משה ל"י ספ"י קודם ופ"י נדוף
זה ק"ט י"א מניח ופי"ג נדוף.
ר"י נחמה נידוף ל"י ופי"
נחמה :

תוספות חדשים

בשנה ר (במשנה) ואחר
ק"ן : חלקיק דאפי' קטן
דוקא שיש בו ליהא אסור
אבל יבש מותר ונחם : זה
הגימטא אפי' הן כד ר"ע :
משנה ר (במשנה) ור"ג
מחיר. ספ"י וה"ס והר"ע
פירשו לפי שהל"ס ק"י וקשה
דכסופה ל"י ע"ל ונכ"ק ק"י
ע"כ מביא בגמרא כדמייא
דל"י מניח לטן יין וזמני
שניק ממתיקן הדבא. ור"ג
דפי"א טעמא דמתני' דיהא
לשחור ק"י שנתק וע"כ
מביא כדמייא דמפוסת הטעם
שהל"ס ק"י ומיאלה ג"כ
פי' ק"י וע"כ נכ"ק נחמ"י
דפי"א חיתתו כ"י ומלאהו כ"י
ספ"י דפי"א דמפוסת ור"ג
מחיר כ"י שנתק ע"כ ופי'
נראה ק"י גמ' ופי"א :

הדושי מהרי"ח

משנה ו (ת"י"ס ד"ח)
אפילו הם ככר פי' חריב
כלומר שהם גדולים הרבה
כ"י ע"כ לולא דביהיים
היייתי אסור פי' כמו ככר
דביהא דתני בשביעית
ספ"י פי' תאנים הנדרסים
ואמר אפילו נדרסו ויש
הרבה תאנים שם סקובים
ונקור סוג אחד אפי'
כל שיש בהן אחד אסור
כל הכבר דהיינו הטעל
דבלי :

אפילו הם ככר. פירש הר"ב כלומר שהם גדולים הרבה
וכי' [וכן פי' הרמב"ם.] וקלה קשה למאי תני טו' א' גדול וא' קטן.
והרמב"ם צ"ב מ' מהלכות רולח ושמיירת נפש השמיט ז' הבנה.
[וזכירוש שהוכרתי כתוב אפי' הם
ככר [צ"ל נכד] אחד גדול שמונחים
בכלים
אפי' הם ככר (כ) . אחד גדול ואחד קטן (כ) .
שיש בו (כ) ליחה (כ) אסור (כ) . וגשבת הנחש (כ) אסורה מפני סכנת נפשות (כ) ;
ו המשמרת של יין (כ) אסורה משום גלוי (כ) רבי נחמיה מתיר (כ) ;
חבית
אסורה שהל"ס מתחלחל בכל גופה : ו המשמרת של יין .
שהל"ס עובר דרך המשמרת ואו"ך לכלי התחתון : רבי נחמיה מתיר . לפי שהל"ס ק"י ואינו עובר . ואין הל"ס כרבי נחמיה :

מלאכת שלמה

וכן פי' הר"ם ז"ל אלא שכתב הטעם לדיוקן אסור ועטין : ו אפילו הם
ככר . כלומר שהם גדולים הרבה עכ"ל ר"ע ז"ל . אמר המלקט נראה שהוא
משון כר וכתב אז משון כרי ואינו היה נראה לע"ד דכבר טעון קמור כלומר
אפי' הם מרובין וכולם נקורין אסורין והשתא אחי ספיר דקמיני בתר הכי אחד
גדול ואחד קטן . אבל ה"ר יוסף ז"ל כתב על פי' ר"ע ז"ל פי' זה אינו נראה
דהא אח"כ קאמר אחד גדול וכי' אלא נראה שר"ל אפי' הן שלמין עדיין
אלא שנקרו בהן מעט אפי' הכי אסור וכל דבר שלם הוא נקרא ככר כגון ככר
דבילה או כגון הא דהתן צבירובין ככר כליסר והוא שלם וכי' עכ"ל ז"ל .
אבל הר"ם שיריליו ז"ל כתב ה"ג ואפי' הם ככר דבלי"ת כלומר גדולים כמו
כד דלאמר'י נמי צפ"ק דר"ה דף ס"ו אפי' ה' האחרונות ויש ויש ככר
ע"כ וגם שם נפל טעות ובערך לא נחלתי לא ז' ולא ז' לא בערך כד דבלי"ת
ולא בערך כר צר"ס . ומ"מ גם ברב אלפס שם בפ' שני דע"י איתא ככר
דבלי"ת בשני הדפוסין וגם בדפוסו שלומיקו וגם הרב בלאל אשכנזי ז"ל הגיה
בתמני' ככר דבלי"ת וכתב גם הוא ז"ל מה שהוקשה לי וז"ל קשה קלה דהאי
בבא דלאחד גדול וא' קטן מותרת היא דהא קתני אפי' הם ככר ע"כ וגם בתום
י"ט . ונראה ממתני' דאם דר"ך ענינים שהיו בהן נקורין אסורין : כל שיש

אסור להשקותו לבהמיו ולרחוץ בהן פניו ורגליו . ולגבול בהן את
הטיו . ולהשמש בהן בשום תשמיש : ו נקורי תאנים . האלה
שנראה בה נקור') אסור . שמו נקר בה נחש והטיל בה ארס : אפילו
הן ככר . כלומר שהן גדולים הרבה
והנקור מזד אחד לא יאמר הוא אכל
מזד אחד חני מזד אחר : כל שיש בו
ליחה . הארס מתערב עם הליחה
ומתחלחל בכולו אבל בדבר יבש חוץ
את הנקור ואוכל את השאר : וגשבת
הנחש . צהמה ששכה נחש ושחטה
חבית
אסורה שהל"ס מתחלחל בכל גופה : ו המשמרת של יין .
שהל"ס עובר דרך המשמרת ואו"ך לכלי התחתון : רבי נחמיה מתיר . לפי שהל"ס ק"י ואינו עובר . ואין הל"ס כרבי נחמיה :

מלאכת שלמה

בן פי' הר"ם ז"ל אלא שכתב הטעם לדיוקן אסור ועטין : ו אפילו הם
ככר . כלומר שהם גדולים הרבה עכ"ל ר"ע ז"ל . אמר המלקט נראה שהוא
משון כר וכתב אז משון כרי ואינו היה נראה לע"ד דכבר טעון קמור כלומר
אפי' הם מרובין וכולם נקורין אסורין והשתא אחי ספיר דקמיני בתר הכי אחד
גדול ואחד קטן . אבל ה"ר יוסף ז"ל כתב על פי' ר"ע ז"ל פי' זה אינו נראה
דהא אח"כ קאמר אחד גדול וכי' אלא נראה שר"ל אפי' הן שלמין עדיין
אלא שנקרו בהן מעט אפי' הכי אסור וכל דבר שלם הוא נקרא ככר כגון ככר
דבילה או כגון הא דהתן צבירובין ככר כליסר והוא שלם וכי' עכ"ל ז"ל .
אבל הר"ם שיריליו ז"ל כתב ה"ג ואפי' הם ככר דבלי"ת כלומר גדולים כמו
כד דלאמר'י נמי צפ"ק דר"ה דף ס"ו אפי' ה' האחרונות ויש ויש ככר
ע"כ וגם שם נפל טעות ובערך לא נחלתי לא ז' ולא ז' לא בערך כד דבלי"ת
ולא בערך כר צר"ס . ומ"מ גם ברב אלפס שם בפ' שני דע"י איתא ככר
דבלי"ת בשני הדפוסין וגם בדפוסו שלומיקו וגם הרב בלאל אשכנזי ז"ל הגיה
בתמני' ככר דבלי"ת וכתב גם הוא ז"ל מה שהוקשה לי וז"ל קשה קלה דהאי
בבא דלאחד גדול וא' קטן מותרת היא דהא קתני אפי' הם ככר ע"כ וגם בתום
י"ט . ונראה ממתני' דאם דר"ך ענינים שהיו בהן נקורין אסורין : כל שיש

תפארת ישראל

הזאפט ככל הפרי : (א) צהמה ששכה נחש : (ב) ולא משום טריפה וי"מ
דאפילו ס"ס אסור . ועוד רע"ג דל מאלח מוסקן בעל כ"ס כשאר
חיבור . עכ"פ כ"ל דלא בעל ברזב : (א) צאטעיו לטן היין : (ב) אפי'
הכלי התחתון שהוא מטוסה והארס עובר במכונת : (ב) דאין הארס
עובר . ונ"ל דלא פליגי במציאות . דא"כ נבדקה אם נשאר ק"י או לא .
ודוחק לומר דלר"ע נשאר ק"י אף שאינו נראה . אלא לכ"ע נשאר ק"י אלא
לח"ק אע"פ הדק שבארס עובר בהמשמרת והוא אפשר שיוק ורע"ג
שהרבה שבו ולא מנו אינה ראי' דלע"פ אפשר שיוק לארס שאין עבשו

משנה ראשונה

שמה שמה ומר ושתה . ומת' לא יתכן דאפי' לא שהה אלא כדי שילא נישא
לנחא שמו טעם או טעמה כחמת ואין כאן שיפור כדי שחלד . ונ"ל דלא שכיח .
אבל הטור בי"ד סי' קס"ז מפנה ספ"ק דבמרוכין אסור שאין הארס ניכר
ובמטעין שבי עיכר . וב"ל מדבני מל"ס שכתב לר' יוסף בכלים כל שין דגור
מוטעין אסור מרובין ע"כ . ומתא דתמן לפיל יין שנמגלה ישפך אין לקשאות
לפי' הכ"ב למה ישפך יוסף עליהן עד שיסיו מרובין ותאבד המטה . דשמת
הכפפה לא מהני . א"ל אין מטעלין לנחמה כדרך שאין מטעלין . חיבור ונ"ל
דבכנסה איכא למיחש דמסחי לכו עד שירעה עליהן ואחי לידו סכנה . א"ל תנא
דינא קתני שאם הם מוטעין ישפכו ואם מרבה עליהן הא תני דמוכרין מותרין :
ו אפי' הם ככר אחד גדול וכו' ע' הוי"ט . ונ"ל דרבותא דככר הוא שדרך
לדרוס הרבה פירות ביחד ונשפין ככר כמו פניול דללה . והניקור אינו אלא
דבגבה אחת וכדי יש בככר כחמ מלוח ויש כאן ספקי עובדה שמה הניקור אינו
מן הנחש . ושמת היה הניקור בזה כשהיתה לכה קודם שנדרסה כח ונאפי'
אסור : מ'שורם סקנת נפשות . כולוהי הני דלמין נמי משום סכנה ויבנה ואמאי
תני לה סכא . אלא דקמ"ל דאין בה אלא משום סכנה אבל תשום סכפה מותרת
ומני הכי בדיא בפ"ג דמילין מ"ט . ומת' איכא למידק מלוי' מ"י . וי"ל דלית
אם היה בה משום חיבור ערפה היה לה הימר אם חיתה י"ב מודש דק"ל ערפה
אניה

דשני להדיק קמ"ל ולקידוש אסור משום הקריבה נא לפתח הרמב"ם גפ"כ ער'
שנת צ"ב (למעט ופי' כ"ג ע"כ . ובהו קושיה בהל"ס מותרת ד"ל דה"ס האם הן
דא"ל למלוחין מן הכיור אם התגלה ומש"ס נדחא בגמ' לומר דאחי' ככ"ע ואפי' לר"י ומשום הקריבה וכו' . וקושייתו שהיה ככר קדמו הרב הדרישה והביאו בט"ו בי"ד סי'
קמ"ט ספק' קן על הטור מידו' אדויד' . וק"י ה"ס ז"ל דקמ"ל דלא יחמא ביין שמהו לעשות זו מזה לא יחמא לפניה ובהאי דלמני' גבי זוגות נכפשים כום של בכרה אין
מתקדף

ח חבית . פסחים טו . כז
מכוסות לבן יומת' פסחים
פס'ק א' יח' יח' מ"ח
פ"ב מ"ח פסוקים הל' ב' ז

חלופי גרסאות

ח שנוגד בה פסוק'
שנוגד לה ופסוקים טו
שנוגד לה . תרומה כ"ג
תרומה וכן נפסוק ויחזיק'
התרומה וי"ב פסוקים ונכנסו'
פ"ב צ"ב פסוקים ונכנסו' אל כ"ב
פסוקים ונכנסו' דבר כ"ג
כל דבר .

תוספות חדשים

מטנה ח [הר"ב ר"ח]
ר' יוסף ט"ו' א"ס למסכת
ע"ל . וקט' למה כ' הר"ב
שטמא דמסכתא דככות'
דף ל"ד לא קיימא דף דקט'
ד"ל אהר"א ומוקי בגמרא
דל"ג רבי יוסף סבר
הכחין לך שמור כ"ו ור"א
סבר סא נמי דלוי הוא שטמא
יבא אליה ויעכרנה ע"ש .
(ממארכ"ט ז"ל)
[הר"ם ר"ח] ספק טו'
כס"ד זה היה קרבן עומאה
כו'

חדושי מהר"ח

מטנה ח [הר"ם ר"ח]
ספק טומאה ר"ח
הר"ב כ"ו אבל כשהם
שתי

תוספות רע"ב

מטנה ח [אות נב]
בהר"ם ר"ח ספק
טומאה . אין לפסא שתייהן
וכו' וס"מ לניחן זה ילפי'
מסופה דלא אולי' ביה
חזקה בספק טומאה ברה"ח .
מש"ה שנייה בספק . אבל
אם ה' בהר"ח אף דליכא
ללמוד מסופה דספק
מטאה בהר"ח ספור .
כיון דהכא איכא חד
פנייהו מסא . מ"מ כל חד
וחד פסיק' אחוקיה'
ושניהם פסורים מרינא
ג'י' בסהר"ם לובין פ"ק
דהילין דף ס' וע' מ"ש
בליון פ"ה מ"ה דהשירות
ובל' הר"ש בריקון
דלעיל : [א"ה גג] שם
בהרע"ב ר"ח אל יחייש .
והנהגה ברי"ב עין בהרע"ב
פ"ב ב' דההובת' י"ש שם :

תום אנשי שם

מערך לרע קמ"ל דלפ"ה
אין מקדשין עליו . וזה
הקיון עמנו י"ל להרע"ב
ז"ל . והוא לדבין ז"ל
דשני גילוי מסתא דוונת
ממז' דל' בירוש' דפיקין
דחד נר נש לאה לטות גלוי
בעובד' לזמא רבא ואמר
מתיה לזמא רבא שטכ
דכין שובת' וזמא לטות
עלמא בעיז"ל תגן המסא לא
עלוי ופ"ה אמר' הנהגה לא
אספיק מישתיה עד
התחלת' ומי' ע"ל . ויעטע
נחא דבכא קבוע חזקא
ע"י מונות ומסא אכור
אפי' במקום מזה דלא
כ"ה .

ח ספק טומאה . כגון שתי חביות ברשות היחיד ונגע ערן
באחת מהן ולא ידע להי מנייחו ושתייהן תלויות :
במקום התורפה . מקום של הפקר ועומדת לפסד סם :
יניחנה במקום המוצנע . דעדין מוזהר על שמירתה
דכתיב (במדבר יח) את משמרת
תרומתי בשתי תרומות הכתוב
מדבר . אחת תרומה טהורה ואחת
תרומה תלויה דתרווייהו צעו שמור :
ר' יהושע אומר וכו' . דסבר
תרומתי כתיב בלא וי"ו ויש א"ס
למסורת : אל יחדש בה דבר . שאין
לר"ך לשמרה ואף אכור לגרום
לה עומאה * והלכה כרבן גמליאל :

ח חבית של תרומה שנוגד בה ספק
טומאה (מד) רבי אליעזר אומר אם
היתה מונחת במקום תורפה (מה) יניחנה
במקום המוצנע (מו) . ואם היתה מגולה
יבסנה (מז) . ורבי יהושע אומר אם היתה
מונחת במקום מוצנע יניחנה במקום
תורפה (מח) . ואם היתה מכוסה יגלנה (מט) .
רבן גמליאל אומר אל יחדש בה דבר (נ) :

ח חבית של תרומה שנוגד בה ספק
טומאה (מד) רבי אליעזר אומר אם
היתה מונחת במקום תורפה (מה) יניחנה
במקום המוצנע (מו) . ואם היתה מגולה
יבסנה (מז) . ורבי יהושע אומר אם היתה
מונחת במקום מוצנע יניחנה במקום
תורפה (מח) . ואם היתה מכוסה יגלנה (מט) .
רבן גמליאל אומר אל יחדש בה דבר (נ) :

המשמרת וכו' פי' כשהיו מגולה בתוך המשמרת כי הארס יולא עם היין ע"כ :
ח שנוגד בה ספק טומאה . הקשו חוס' חזקוני' וא"ת ה"ד אי ברה"ר
ספיקו טהור ואי ברה"י ספיקו טמא וי"ל ברה"ר וטענו טומאה הוא בלא
מגע ונדה דלא ילפי' מסופה לכל טומאה הבאה מגוף האדם לא ילפי' ספיקה
מסופה כיון דל"א לברר ע"כ . אבל ה"ד גרסון מ"ה ז"ל פי' שנוגד לה ספק
טומאה שומא ערן נדה ספק נגע ספק לא נגע ע"כ . ובודאי דקשה על
פירושו ז"ל מה שכתבתי וכן ג"כ הקשה הר"ש שמשון ז"ל ואסיק כדפי' ר"ע ז"ל
וכ' דשתייהן תלויות מדאורי' דלע"ז דס' טומאה ברה"י ספקו טמא מדלוי'
אין לשמא שתייהן מכה זה כיון דממ"ט כו' : יגלנה . כי היכי דלוי' צה ספק

ח חבית של תרומה שנוגד בה ספק טומאה (מד) רבי אליעזר אומר אם
היתה מונחת במקום תורפה (מה) יניחנה במקום המוצנע (מו) . ואם היתה מגולה
יבסנה (מז) . ורבי יהושע אומר אם היתה מונחת במקום מוצנע יניחנה במקום
תורפה (מח) . ואם היתה מכוסה יגלנה (מט) . רבן גמליאל אומר אל יחדש בה דבר (נ) :

ח חבית של תרומה שנוגד בה ספק טומאה (מד) רבי אליעזר אומר אם
היתה מונחת במקום תורפה (מה) יניחנה במקום המוצנע (מו) . ואם היתה מגולה
יבסנה (מז) . ורבי יהושע אומר אם היתה מונחת במקום מוצנע יניחנה במקום
תורפה (מח) . ואם היתה מכוסה יגלנה (מט) . רבן גמליאל אומר אל יחדש בה דבר (נ) :

ח חבית של תרומה שנוגד בה ספק טומאה (מד) רבי אליעזר אומר אם
היתה מונחת במקום תורפה (מה) יניחנה במקום המוצנע (מו) . ואם היתה מגולה
יבסנה (מז) . ורבי יהושע אומר אם היתה מונחת במקום מוצנע יניחנה במקום
תורפה (מח) . ואם היתה מכוסה יגלנה (מט) . רבן גמליאל אומר אל יחדש בה דבר (נ) :

ח חבית של תרומה שנוגד בה ספק טומאה (מד) רבי אליעזר אומר אם
היתה מונחת במקום תורפה (מה) יניחנה במקום המוצנע (מו) . ואם היתה מגולה
יבסנה (מז) . ורבי יהושע אומר אם היתה מונחת במקום מוצנע יניחנה במקום
תורפה (מח) . ואם היתה מכוסה יגלנה (מט) . רבן גמליאל אומר אל יחדש בה דבר (נ) :

יביין ישראל תפארת יביין

ח חבית של תרומה שנוגד בה ספק טומאה (מד) רבי אליעזר אומר אם
היתה מונחת במקום תורפה (מה) יניחנה במקום המוצנע (מו) . ואם היתה מגולה
יבסנה (מז) . ורבי יהושע אומר אם היתה מונחת במקום מוצנע יניחנה במקום
תורפה (מח) . ואם היתה מכוסה יגלנה (מט) . רבן גמליאל אומר אל יחדש בה דבר (נ) :

ח חבית של תרומה שנוגד בה ספק טומאה (מד) רבי אליעזר אומר אם
היתה מונחת במקום תורפה (מה) יניחנה במקום המוצנע (מו) . ואם היתה מגולה
יבסנה (מז) . ורבי יהושע אומר אם היתה מונחת במקום מוצנע יניחנה במקום
תורפה (מח) . ואם היתה מכוסה יגלנה (מט) . רבן גמליאל אומר אל יחדש בה דבר (נ) :

ח חבית של תרומה שנוגד בה ספק טומאה (מד) רבי אליעזר אומר אם
היתה מונחת במקום תורפה (מה) יניחנה במקום המוצנע (מו) . ואם היתה מגולה
יבסנה (מז) . ורבי יהושע אומר אם היתה מונחת במקום מוצנע יניחנה במקום
תורפה (מח) . ואם היתה מכוסה יגלנה (מט) . רבן גמליאל אומר אל יחדש בה דבר (נ) :

ח חבית של תרומה שנוגד בה ספק טומאה (מד) רבי אליעזר אומר אם
היתה מונחת במקום תורפה (מה) יניחנה במקום המוצנע (מו) . ואם היתה מגולה
יבסנה (מז) . ורבי יהושע אומר אם היתה מונחת במקום מוצנע יניחנה במקום
תורפה (מח) . ואם היתה מכוסה יגלנה (מט) . רבן גמליאל אומר אל יחדש בה דבר (נ) :

ח חבית של תרומה שנוגד בה ספק טומאה (מד) רבי אליעזר אומר אם
היתה מונחת במקום תורפה (מה) יניחנה במקום המוצנע (מו) . ואם היתה מגולה
יבסנה (מז) . ורבי יהושע אומר אם היתה מונחת במקום מוצנע יניחנה במקום
תורפה (מח) . ואם היתה מכוסה יגלנה (מט) . רבן גמליאל אומר אל יחדש בה דבר (נ) :

ח חבית של תרומה שנוגד בה ספק טומאה (מד) רבי אליעזר אומר אם
היתה מונחת במקום תורפה (מה) יניחנה במקום המוצנע (מו) . ואם היתה מגולה
יבסנה (מז) . ורבי יהושע אומר אם היתה מונחת במקום מוצנע יניחנה במקום
תורפה (מח) . ואם היתה מכוסה יגלנה (מט) . רבן גמליאל אומר אל יחדש בה דבר (נ) :

רא על ור ועל ור . מיי עס
כתיב יי וי: יתח לפניו .
עס כלי: יבן נשים .
מיי פיה מהל' יתוסף הים
סמך לחון קספ ספ' ירי
סי קח ספ' ירי

חדושי מהרי"ח

כלי מאוס והנמי הוצרך
להביא זה בפסחים דף כ'
פסחים שהיה קשה מוליך
ע"ש אבל הוצרכו למה
לו להביא זה שלא
במקום הקדוש' מפני
לא יתרוץ כנ"ל ואפשר
י"ל דבשמן מנתי בכלי
מאוס דשם יתן חיבה
השמן ולא אתי ליטיל
מיניה משא"כ בתרומה
דער דימאס יתיה זמן
גדול וכן יש לדקוק
הנמי דף ל"ג ר"ב
דשמן לא הזכיר חוקי'
ע"ש הווי דברים אחרים
מתורצים בדברי חזו"ט
אבל לא כולו אבל לא
יכולתי להאריך כל
הוצרך כי נם בזה יצאתי
הרהר רוח קודש והשני
ידע האמת ורו"ק רק
שכבה פרקים כמה פסחים
ניאה דעת התרמי' שבלא
דימוע לא היישנין כלל
לתקלה ונמי' בדי' פניה
משנה ב בדי' תרומ
וחשך כן ו"א הלא
חוקי' ר"י פלתיורה
בלא דימוע ואש"כ
לשנתי חיישינן לתקלה
ובם בדי' כ בפלתיורה ו'
של ר"א ר"י חיישינן
לתקלה ולא זכרו כלל
פסם דדימוע קל וכן
סיבה שם ואם באתי
לדקוק למה באמת זכרו
חוקי' ר"י חילוק בין
פת לחשים ולא זכרו שם
דמנו ג"כ הלא הכי
מתחיל המשנה שם אלא
משום דשם אמר באמת
שמן ניהא דרבו לי'
בכלי מאוס ע"ש :

פליגי כלעיל ולהכי קתני גבי שמן כשפכה ולא נקט כמו גבי יין . פרק ה דמפרש דבדמוע ויחא לי ללעיל על פי הירושלמי כפירש הר"ס כמו משום דבבבית של שמן [כשפכה] בנת העלונה ובתחתונה ויחא לי ללעיל על פי גמרא דידן . ואכתי קשיא חולין עמאים . מודה רבי אליעזר ורבי יהושע שאם יכול להליל ממנה רביעית כשהרהר ליל . ואם לאו (ת"ר) ולא יעמאנה ביד . דיוקא דדייקין ממחתי' דהכא . ועוד דכתיבה שטייה כהדיח

משום דשמן ראוי להדליק ולא תבו להפסד מוטע . וכיון נמי לא נחלקו אלא דוקא בדאיכה בתחתונה פחות מנראה חולין . שנעשין החולין טולן הדמוע ואיכה הפסד . אבל אי איכה מהה חולין טולה מודו לאל יעמאנה ביד משום דליכה הפסד : י"א על זו ועל זו . על זו שטולד לה ספק (* גד' דר"ס שפכה .*) גד' כ"ט ט"ה .

עובר ממקום למקום וכברות ואם לא הרי אני מטמא את כולה רבי אליעזר אומר יטמא את חלקה ויטמא . רבי יהושע אומר יניח לפניו אחת מהן על הסלע (ס) : יב וכן נשים שאמרו להם עובדי

חלופי גרסאות . י יבלענה גרס' ויטמאנה . י"א ועל זו גד' כ"ט ג' מנות אלו . ויחשמוני על זו ועל זו היא נירוס' ל"ג . ובל תטמאה כיצד . גרס' ל"ג ג' מנות אלו ויחשמוני ל"ג מ' מ' כ"ט ג' מנות אלו . לא הרי אני מטמא נירוס' לאו הריני מטמא וגלמי לאו אטמא . כולה גרס' כולן וכן נשמו . ויטמא נירוס' ל"ג . אחת מהן נירוס' ל"ג מנות אלו .

מלאכת שלמה

דקתי ושאל לא הי' גורם כיצד וכן כתב ה"ר יהוסף ז"ל לכלל הספרים לא גרסי' כיצד . ו"ח הר"ס שיריליו"ז ז"ל וכל תפמאנה כ"ל . ר' יהושע דרישא קאמר לה מה שאני מוחרר שלא למטמא התרומה אע"פ דליכא דוחקא כגון זה לאני מחרר כיצד הי' עובר וכו' והאחרת שלא למטא את התרומה פי' רש"י ז"ל גפ"ק דפסחים דתתיב את משמרת תרומתי ע"כ והוה עשה דמשמרת ולא נמי איכה וכלנתא דלמוראי היא כהדיח צפ' אלו כן טלוקין ע"כ בקיור : ואלו יתן לו אחת מהן ויטמא . י"א דלא גרסי' ויטמא : אחת מהן על הסלע . ים ספרים דלא גרסי' מלת מהן : בפ"י ר"ע ז"ל . ועל זו ועל זו שטולד לה ספק שומאנה ועל זו שהולכת לחגוד וכו' כתב עליו ה"ר יהוסף ז"ל פי' זה אינו נראה כלל כי ר' יהושע כבר אמר דכרוי על אותה המשנה . אך האי על זו ועל זו קאי על אלה השתי צבות שלפניו דהיינו הבית שמשברת והבית שמשפכה כי בשתיהן הזכיר דברי ר"א לנד ושהתא אשמועי' על זו ועל זו ששל שתיהן אמר ר' יהושע וכו' וכן פי' הוא צבמו לעיל על משנה דבבית שמשברת אך בהלמוד ירוש' ים מחלוקת בדבר ו"ע ע"כ ז"ל . עוד כתב ואם לאו הכי אני מטמא את כולם פי' אע"פ שגם בזה ים מחלוקת מ"מ כ"ע מודו שלא יתנה בידו ויטמאנה בידים ועבדור שהזכיר הדין הזכיר המחלוקת ע"כ :

משנה ראשונה

להליל בכלים כמאלי . והכתיב' חפרש שלא יסייע בירידתה לטון הסמאה . ובחבוכו מפרש שלא יילנה בידו בזה קמילת ידים :

תפארת ישראל יבין

לתחון הפסד מוטע הוא דחוי להדלקה כשיתנו כללי מאוס דלא ליתו ב' ידי תקלה משא"כ ביו"ט הפ"מ הוא כשהטמא דלא חוי לילוף כשהיטו כללי

תוספות אנשי שם

מאקמות רבנה ואין אדם א' יכול לנדו להליל משא"כ כשפכה שאינה שופכת אלא מאוס אחד . (סו"ע) : י"ב במשנה וכן גסי . לרבותא דאף על גב דל"א מוצאים חין כאן עברה על לאו דערויה דהא אשה קרקע שולס ולא קעבדה מעשה כדמיני תלמודא גבי אהרן וכמו שהבין התוספות גריס כהגות אפי"ס אל ימסרו כו' . וזהו א"כ דקטע גנשים דוקא דה"ל רימל' ארשים ובגון שתבעוהו לעבדו אי' שאלו אי' להרגו דילת נמי הכי וכדתיב בירוש' הכא אלא דקטע הא לרבותא ודלמתי . (ש"ב) ת"י

ה"ה כ"ז גרס' נבד' והש"ל שראו הלוקן שלפניו כהו"ש שם שבי' והא דנמי' פ"ח מה' הר"ב כו' הא מסקי' ההם רשו ליה כו' שדריס אלו מוכיחין כי כל הדברים האלו נכתבו בזה א' ואם הם מן המהדורא קתו וה"ל שאין מקום לומר כאן דמיה ליה דעי' ע"פ הירוש' כו' אחרי שכבר כהה סתם הבבלי והירוש' ובסוף דכרוי כאן ואלו הם מן המהדורא כהה א"כ לא הזכיר בהמהד"ק מזה דבר ולכן הוצרך הש"ל לדחוק בפי' דברי החו"ש כאן שבי' הקשייה נעי' . אבל המשיין בהמהד"ק של החו"ש (פראש ע"ז) שם ימלא כהו"ש וזימנה דנמי' פ"ח מה' הר"ב כו' ומן תיבת הא מסקי' ההם עד הלכך ל"ל הקתא ליהא שם . ובמהד"ב כשהוסיף נכתבו הא מסקי' ההם כו' תקן תחת מלה והיתה וכתב והא . ובאן מן מלת אלה כמסקא עד הר"ל להר"ב לפרש כאן הוא ג"כ תוס' בהמהד"ק . ובגו יתבאר דברי החו"ש במ"ש הקשייה נעי' כשפטים ופסוק :

נראה דלא יבליענה לאו דוקא למה לו להבליעם בידיו שאינו מכוין בכך ויסר תשכנבם ממלא . אלא כלומר אל יטמאנה בידיו להליל בכלים כמאלי . שלא תכלפ ותפסד . ואידי דלמחר מרד ותכלע נקט יבליענה : י"א על זו ועל זו . פי' הר"ב כ"ע שטולד לה ספק שומאנה וכו"כ הר"ס . וה"ל

כתבונ שחוקן לעמא וסייעו הדיח דמי' ושהולך לאיבוד הייט מתני' ללעיל אבל ספק שומאנה הייט לעיל מ"ח וההם לא שרי אלא גרמא : אלא מלאכה . כלומר שחוקן מוחרר על השומאנה אלא בתרומה ששומרת לאיכה . וי"ל נעשמים דתומתי כתיב : ר"ן אחת מהן ואשומאנה . כלה דבנגיעתו הוא תמטא תרומה וכו"כ הרמב"ם כדמורו והיינו ממשם כגורו פליס ליהות כצנן . אבל שומאנה דלירימא לא שייך כעובד כוכבים כ"כ ספ"ח דפסקים וכו' רש"י בגמ' : י"ג"ח לפניו אחת מהן . ולר"ל ליהות אחת לפניו נמי חקור וכנאה דמודה ר"א דמותר לומר לו קח לך אחת מהן :

יב תנו נהיה תנו לנו ונפסא ויהיה ונפסאה את כולכם ויהיה ז' גמ.

תום אנשי שם

היי"ט מרה יממאו כו' נפסא דהלות ע"ט שכיחא מרבי נפסא דרין וחי' כה' אל רש"י שם הוא דכרי ר"י בתוספתא כהן וחי' הני הוא דכרי ר"ש וז"ל דהוי דרש ר"י ג"כ מודה דכסא לא היה ניזול מוסרין אפי' כשאינו חייב מיתה אלא שמוסף דהשי' כשהיה ניזול מ"מ מוסרין כשהיה חייב מיתה. והאשכח עוד דגם ר"י לא פליג בהא ומת אמר דהא ומת אמר דהא ולא פליגי וכן אמר דהא ולא פליגי וכן מושב דלק"מ אמרין דכ"ל דרוקח בחייב מיתה מוסרין ביהוה א"כ נבשים דלא שייך לומר שהייתה להשתמש ב"ל דהאמר אפי' ביהוה. אלא ש"מ דגם הוא מודה דכ"ל שמתגל גס נאזיח חייב שרי ביהוה. וא"ל שיהא חייב אלא כהאשכח שנינו והאשכח דר"י ור"ל ביהוה דר"י אחר כר"י ור"ל כר"י ג"כ לא פליגי כ"ל מיהו למצ"ל גמס ה"ל און רחמי מוסר דגמס. דלמצי' נומי דלמצי' דרוקח חייב מיתה מוסרין ביהוה א"כ נבשים ביהוה מ"מ נבשים דלמצי' מוסרין און כהן ענינים דעריה דהוי קרקע עולם מוסרין ביהוה אפי' דלא שייך לומר שהייתה להשתמש ביהוה א"כ נבשים ה"ל מ"י יוספא משמע דל"ל דפליגי. ודלמצי' ר"י ור"ל דכ"ל כותיה אפי' כשלא היה ניזול מוסרין ביהוה א"כ חייב מיתה. ופסק כותיהוה ולא כיוס כהנא להקריה דיהוה רק כהאשכח ולא כהנא. וכך תמוה כל נ"כ שבושג ע"כ הכלל דהכא כ"י לגבי ר"ש וכר"י לגבי ר"ל וע"פ היטב:

טומאה. ועל זו שאלת לאבוד. אמר רבי יהושע שאינו מוזר על טומאתו ולחמה שמוזהר עליה כל הטמא כולו היה עובר וכו' דקאמר רבי יהושע יניח לפניו אחת על הכלע כדי שלא יגרסו טומאה לחצרות. ואף לחמה אחת יניח על הכלע ולא יתנגה בידו. שלא יעמאנה בידים והלכה כרבי יהושע: יב תנו לנו אחת מכם. שרונים לבא עליה בלוגים: יטמאו כולן. דאין דוחים תוספות יום טוב. כוכבים תנו אחת מכם ונפסא סד) נפש מפני נפש. ובהא מודו רבי אלעזר ורבי יהושע: ואם לאו הרי אנו מטמאים את כולכם יטמאו את כולן ואל ימסרו להם נפש אחת מישראל סה): פרק ז דלהלות]:

יב תנו אחת מכם. ס"א תנו לנו אחת מכם: יטמאו את כולן. כלומר ימסרו נפשו עליהן וימסרו העובד כוכבים את כולן. הר"ם סיריליו" ז"ל: ואל ימסרו להם נפש אחת. פי' ה"ר יוסף ז"ל וכאן כ"ע מודו מאוס דמאי חיות למסור בידים את זו שמה אחרת ע"כ. וזכיר' מוכח דלא ייחדו להם

יב תנו אחת מכם. ס"א תנו לנו אחת מכם: יטמאו את כולן. כלומר ימסרו נפשו עליהן וימסרו העובד כוכבים את כולן. הר"ם סיריליו" ז"ל: ואל ימסרו להם נפש אחת. פי' ה"ר יוסף ז"ל וכאן כ"ע מודו מאוס דמאי חיות למסור בידים את זו שמה אחרת ע"כ. וזכיר' מוכח דלא ייחדו להם

יב תנו אחת מכם. ס"א תנו לנו אחת מכם: יטמאו את כולן. כלומר ימסרו נפשו עליהן וימסרו העובד כוכבים את כולן. הר"ם סיריליו" ז"ל: ואל ימסרו להם נפש אחת. פי' ה"ר יוסף ז"ל וכאן כ"ע מודו מאוס דמאי חיות למסור בידים את זו שמה אחרת ע"כ. וזכיר' מוכח דלא ייחדו להם

יב תנו אחת מכם. ס"א תנו לנו אחת מכם: יטמאו את כולן. כלומר ימסרו נפשו עליהן וימסרו העובד כוכבים את כולן. הר"ם סיריליו" ז"ל: ואל ימסרו להם נפש אחת. פי' ה"ר יוסף ז"ל וכאן כ"ע מודו מאוס דמאי חיות למסור בידים את זו שמה אחרת ע"כ. וזכיר' מוכח דלא ייחדו להם

יב תנו אחת מכם. ס"א תנו לנו אחת מכם: יטמאו את כולן. כלומר ימסרו נפשו עליהן וימסרו העובד כוכבים את כולן. הר"ם סיריליו" ז"ל: ואל ימסרו להם נפש אחת. פי' ה"ר יוסף ז"ל וכאן כ"ע מודו מאוס דמאי חיות למסור בידים את זו שמה אחרת ע"כ. וזכיר' מוכח דלא ייחדו להם

יב תנו אחת מכם. ס"א תנו לנו אחת מכם: יטמאו את כולן. כלומר ימסרו נפשו עליהן וימסרו העובד כוכבים את כולן. הר"ם סיריליו" ז"ל: ואל ימסרו להם נפש אחת. פי' ה"ר יוסף ז"ל וכאן כ"ע מודו מאוס דמאי חיות למסור בידים את זו שמה אחרת ע"כ. וזכיר' מוכח דלא ייחדו להם

יב תנו אחת מכם. ס"א תנו לנו אחת מכם: יטמאו את כולן. כלומר ימסרו נפשו עליהן וימסרו העובד כוכבים את כולן. הר"ם סיריליו" ז"ל: ואל ימסרו להם נפש אחת. פי' ה"ר יוסף ז"ל וכאן כ"ע מודו מאוס דמאי חיות למסור בידים את זו שמה אחרת ע"כ. וזכיר' מוכח דלא ייחדו להם

יב תנו אחת מכם. ס"א תנו לנו אחת מכם: יטמאו את כולן. כלומר ימסרו נפשו עליהן וימסרו העובד כוכבים את כולן. הר"ם סיריליו" ז"ל: ואל ימסרו להם נפש אחת. פי' ה"ר יוסף ז"ל וכאן כ"ע מודו מאוס דמאי חיות למסור בידים את זו שמה אחרת ע"כ. וזכיר' מוכח דלא ייחדו להם

יב תנו אחת מכם. ס"א תנו לנו אחת מכם: יטמאו את כולן. כלומר ימסרו נפשו עליהן וימסרו העובד כוכבים את כולן. הר"ם סיריליו" ז"ל: ואל ימסרו להם נפש אחת. פי' ה"ר יוסף ז"ל וכאן כ"ע מודו מאוס דמאי חיות למסור בידים את זו שמה אחרת ע"כ. וזכיר' מוכח דלא ייחדו להם

יב תנו אחת מכם. ס"א תנו לנו אחת מכם: יטמאו את כולן. כלומר ימסרו נפשו עליהן וימסרו העובד כוכבים את כולן. הר"ם סיריליו" ז"ל: ואל ימסרו להם נפש אחת. פי' ה"ר יוסף ז"ל וכאן כ"ע מודו מאוס דמאי חיות למסור בידים את זו שמה אחרת ע"כ. וזכיר' מוכח דלא ייחדו להם

יב תנו אחת מכם. ס"א תנו לנו אחת מכם: יטמאו את כולן. כלומר ימסרו נפשו עליהן וימסרו העובד כוכבים את כולן. הר"ם סיריליו" ז"ל: ואל ימסרו להם נפש אחת. פי' ה"ר יוסף ז"ל וכאן כ"ע מודו מאוס דמאי חיות למסור בידים את זו שמה אחרת ע"כ. וזכיר' מוכח דלא ייחדו להם

יב תנו אחת מכם. ס"א תנו לנו אחת מכם: יטמאו את כולן. כלומר ימסרו נפשו עליהן וימסרו העובד כוכבים את כולן. הר"ם סיריליו" ז"ל: ואל ימסרו להם נפש אחת. פי' ה"ר יוסף ז"ל וכאן כ"ע מודו מאוס דמאי חיות למסור בידים את זו שמה אחרת ע"כ. וזכיר' מוכח דלא ייחדו להם

החובב. שם שלם: כיצד יעשה. י"ג ט: ד גדולי תרומה. שם יז: פסחים לז. גרסא. י"ז ט"ז חזקוני פ' גזירות מן המשנה. ופ"ה דבנה ופ"ה דשניט. חזק' ג"מ דף קפז. מ"י ט"ז פ"ה: וגדולי גדולין. ט"ז ט"ז:

הלופי גרסאות כשיפות ג"ל קשיפות.

חדושי מהר"ח
 פ"ט שט"ג [ג"ה ט"ה] רח"ה
 רח"ה בכתב שטרות
 ט' ואפי' ל"ג מעשר שני
 ספון בעלים כו' ע"כ לא
 הבנתי דמא הלוי כוהן
 דרא ספון בעלים או ספון
 גבוה רק שד"ש אומר
 דמ"ש לא שייך ב' מכירה
 דהא בעלים בעצמם יאכלו
 בירושלים וגם מה שכתב
 שמוס דפסח וזיע תרומה
 כהן כו' מאי ג"מ אם אמ
 זרע ישראל הלא צריך ליתן
 הכל לכהן והלא יאכלנו
 בירושלים והלא שייך בו
 מכירה כמו תרומה ותרומ'
 לכהן דהכין יאכל בעצמו
 יצא חסד הרב ליתן
 אחרת ויאמר אני שומע
 אם זה מדברי הרב ה"ה
 כי שמא איזה הרב המיר
 הכנים הו':

שהזכרתי כחוב וקף ע"ג דמ"ט אינו נמכר הא לא קמני ליה בהדיא ע"כ. ואפילו למאן דאמר דמעשר שני ממון בעלים איכא למימר] טעמא דלוינו נמכר משום דסחם זרע תרומה כהן הוא. ומעשר שני לבעלים. וכן הרמב"ם הזכיר בפירושו ובחבורו שהלויים מוכרים מעשר שלהן לכהנים. ולא הזכיר מכירה במעשר שני. [וצריש מסכת מעשר שני כתבתי דהלכה כמאן דאמר ממון גבוה. ומיאו במשנה ט פרק ד בכורות כתבתי דמליטא דמעשרות לויכא למידק דאף מעשר שני במשמע:] [ועניי ישראל מוכרים וס'. וכן הלויים מוכרים לכהנים מעשר שלהן. הרמב"ם:] ד גדולי תרומה תרומה. עיי' במשנה צ פרק צ דכטרס [וגם עיי' במ"ב פרק צ דכטרס] [אלו י' מיפות סיכום גד"ה אבל והמעתיק ראש כחובים על הגלגל והעתיק שלל במקומם ולא דק וכן תראה ריש פ"י דבבב"ב הר"ב פסות כוה]. ומ"ט טס: חס

עני טוג בן: החובב. גדולי תרומה הללו במקלות הרי זה משוכח כדי שלא יעטרך לחסום את הבהמה שדש בה שאסור להניחה לאכול בתרומה אם אינה פרתו של כהן: כפיפות. סלין: מאותו המין. של חולין אם חמים חמים ואם שעורים שעורים: נמצא לא זומם. כלומר אינו חוסס ועומן זמם לתוך פיה שהרי היא אוכלת מאותו המין: ולא מאכילה תרומה. דמשל חולין שכפיפה התלויה בלוארה היא אוכלת: ד גדולי תרומה תרומה. מדרבנן עבדו רבנן תקנתא משום תרומה טמאה ביד כהן כי היכי דלא לשייה לה לגבייה עד זמן הזרע כדי לזרעה ולחיי בה ליד הקלה ומשום הכי גזרו שיהיו גדולי תרומה כתרומה: וגדולי גדולין חולין. חס אבל

עני טוג בן: החובב. גדולי תרומה הללו במקלות הרי זה משוכח כדי שלא יעטרך לחסום את הבהמה שדש בה שאסור להניחה לאכול בתרומה אם אינה פרתו של כהן: כפיפות. סלין: מאותו המין. של חולין אם חמים חמים ואם שעורים שעורים: נמצא לא זומם. כלומר אינו חוסס ועומן זמם לתוך פיה שהרי היא אוכלת מאותו המין: ולא מאכילה תרומה. דמשל חולין שכפיפה התלויה בלוארה היא אוכלת: ד גדולי תרומה תרומה. מדרבנן עבדו רבנן תקנתא משום תרומה טמאה ביד כהן כי היכי דלא לשייה לה לגבייה עד זמן הזרע כדי לזרעה ולחיי בה ליד הקלה ומשום הכי גזרו שיהיו גדולי תרומה כתרומה: וגדולי גדולין חולין. חס אבל

תוס' אנשי שם

קדשי הטוב ור"ע ל"ל כן כנח. ולפ"י לנביא אליהו דכ"ט לא חיישי. וז"ל משום דהסיוט לא הכבדו עדיין לפי שסיו עד עכשיו נמחבר. ואכתי למ"ס הר"מ ב"ב פ"ב מה" פול' דהנזלה טעקרה ומערה בשאר אינה טעורה אלא"י יבול מרחו מנח ס"ה לא"ה ס"ה כחלוש ומקנלה טמאה והכשר אל"ס טעורה מותרת. מינעו לן לאקמי למתי' בעשיין זריכה לקרקע ויחם חיה תן כה"ש דלא"ה יורש למחא אהכשרא נמי בשמים ונטל ושרד לפעמים חקקה קופח עליה כשעת חקקה וזואו מכשר אל"ס שנקל על התנועה כמחבר. וע' במכשירין. ולכן ז"ל מייירי עניוה דאמרן שמתכין סל ללקוח מיד סמוך למר ושלל יגשו

שהיה חולין לכל דבר אלא שאסורה לזרים ונ"ל דנכלל זה שאמר ומייבט במעשרות היו מני תרומה וכן יש כדומה לזה בכמה מקומות קדאמרי' אין קמין לפזבד כוכבים בארץ ישראל או יש קמין להפקיע מן המעשרות וכן מני תנן במ"ס פאה ונותן משום פאה ופסוד מן המעשרות ונותן משום הפקר וכו' ובכל המקומות האלו ז"ל שהתרומה היא ג"כ בכלל ע"כ. עוד כתב ועניי כהנים טוסלים. ל"ל דר' טרפון אינו חולק ע"י כי דוקא באלה שלמעלה שהן מתעסקין בלקיפתא חט חוששין שמא ישכחו אבל באלה אינו כן ועל כן אין לחוש עכ"ל ז"ל: הרובב משובה. ויתר מן הדס: גותן לתוכן. ס"ה בתוכן ה"ר

היה חולין לכל דבר אלא שאסורה לזרים ונ"ל דנכלל זה שאמר ומייבט במעשרות היו מני תרומה וכן יש כדומה לזה בכמה מקומות קדאמרי' אין קמין לפזבד כוכבים בארץ ישראל או יש קמין להפקיע מן המעשרות וכן מני תנן במ"ס פאה ונותן משום פאה ופסוד מן המעשרות ונותן משום הפקר וכו' ובכל המקומות האלו ז"ל שהתרומה היא ג"כ בכלל ע"כ. עוד כתב ועניי כהנים טוסלים. ל"ל דר' טרפון אינו חולק ע"י כי דוקא באלה שלמעלה שהן מתעסקין בלקיפתא חט חוששין שמא ישכחו אבל באלה אינו כן ועל כן אין לחוש עכ"ל ז"ל: הרובב משובה. ויתר מן הדס: גותן לתוכן. ס"ה בתוכן ה"ר

היה חולין לכל דבר אלא שאסורה לזרים ונ"ל דנכלל זה שאמר ומייבט במעשרות היו מני תרומה וכן יש כדומה לזה בכמה מקומות קדאמרי' אין קמין לפזבד כוכבים בארץ ישראל או יש קמין להפקיע מן המעשרות וכן מני תנן במ"ס פאה ונותן משום פאה ופסוד מן המעשרות ונותן משום הפקר וכו' ובכל המקומות האלו ז"ל שהתרומה היא ג"כ בכלל ע"כ. עוד כתב ועניי כהנים טוסלים. ל"ל דר' טרפון אינו חולק ע"י כי דוקא באלה שלמעלה שהן מתעסקין בלקיפתא חט חוששין שמא ישכחו אבל באלה אינו כן ועל כן אין לחוש עכ"ל ז"ל: הרובב משובה. ויתר מן הדס: גותן לתוכן. ס"ה בתוכן ה"ר

מלאכת שלמה

היה חולין לכל דבר אלא שאסורה לזרים ונ"ל דנכלל זה שאמר ומייבט במעשרות היו מני תרומה וכן יש כדומה לזה בכמה מקומות קדאמרי' אין קמין לפזבד כוכבים בארץ ישראל או יש קמין להפקיע מן המעשרות וכן מני תנן במ"ס פאה ונותן משום פאה ופסוד מן המעשרות ונותן משום הפקר וכו' ובכל המקומות האלו ז"ל שהתרומה היא ג"כ בכלל ע"כ. עוד כתב ועניי כהנים טוסלים. ל"ל דר' טרפון אינו חולק ע"י כי דוקא באלה שלמעלה שהן מתעסקין בלקיפתא חט חוששין שמא ישכחו אבל באלה אינו כן ועל כן אין לחוש עכ"ל ז"ל: הרובב משובה. ויתר מן הדס: גותן לתוכן. ס"ה בתוכן ה"ר

היה חולין לכל דבר אלא שאסורה לזרים ונ"ל דנכלל זה שאמר ומייבט במעשרות היו מני תרומה וכן יש כדומה לזה בכמה מקומות קדאמרי' אין קמין לפזבד כוכבים בארץ ישראל או יש קמין להפקיע מן המעשרות וכן מני תנן במ"ס פאה ונותן משום פאה ופסוד מן המעשרות ונותן משום הפקר וכו' ובכל המקומות האלו ז"ל שהתרומה היא ג"כ בכלל ע"כ. עוד כתב ועניי כהנים טוסלים. ל"ל דר' טרפון אינו חולק ע"י כי דוקא באלה שלמעלה שהן מתעסקין בלקיפתא חט חוששין שמא ישכחו אבל באלה אינו כן ועל כן אין לחוש עכ"ל ז"ל: הרובב משובה. ויתר מן הדס: גותן לתוכן. ס"ה בתוכן ה"ר

היה חולין לכל דבר אלא שאסורה לזרים ונ"ל דנכלל זה שאמר ומייבט במעשרות היו מני תרומה וכן יש כדומה לזה בכמה מקומות קדאמרי' אין קמין לפזבד כוכבים בארץ ישראל או יש קמין להפקיע מן המעשרות וכן מני תנן במ"ס פאה ונותן משום פאה ופסוד מן המעשרות ונותן משום הפקר וכו' ובכל המקומות האלו ז"ל שהתרומה היא ג"כ בכלל ע"כ. עוד כתב ועניי כהנים טוסלים. ל"ל דר' טרפון אינו חולק ע"י כי דוקא באלה שלמעלה שהן מתעסקין בלקיפתא חט חוששין שמא ישכחו אבל באלה אינו כן ועל כן אין לחוש עכ"ל ז"ל: הרובב משובה. ויתר מן הדס: גותן לתוכן. ס"ה בתוכן ה"ר

היה חולין לכל דבר אלא שאסורה לזרים ונ"ל דנכלל זה שאמר ומייבט במעשרות היו מני תרומה וכן יש כדומה לזה בכמה מקומות קדאמרי' אין קמין לפזבד כוכבים בארץ ישראל או יש קמין להפקיע מן המעשרות וכן מני תנן במ"ס פאה ונותן משום פאה ופסוד מן המעשרות ונותן משום הפקר וכו' ובכל המקומות האלו ז"ל שהתרומה היא ג"כ בכלל ע"כ. עוד כתב ועניי כהנים טוסלים. ל"ל דר' טרפון אינו חולק ע"י כי דוקא באלה שלמעלה שהן מתעסקין בלקיפתא חט חוששין שמא ישכחו אבל באלה אינו כן ועל כן אין לחוש עכ"ל ז"ל: הרובב משובה. ויתר מן הדס: גותן לתוכן. ס"ה בתוכן ה"ר

תפארת ישראל

היה חולין לכל דבר אלא שאסורה לזרים ונ"ל דנכלל זה שאמר ומייבט במעשרות היו מני תרומה וכן יש כדומה לזה בכמה מקומות קדאמרי' אין קמין לפזבד כוכבים בארץ ישראל או יש קמין להפקיע מן המעשרות וכן מני תנן במ"ס פאה ונותן משום פאה ופסוד מן המעשרות ונותן משום הפקר וכו' ובכל המקומות האלו ז"ל שהתרומה היא ג"כ בכלל ע"כ. עוד כתב ועניי כהנים טוסלים. ל"ל דר' טרפון אינו חולק ע"י כי דוקא באלה שלמעלה שהן מתעסקין בלקיפתא חט חוששין שמא ישכחו אבל באלה אינו כן ועל כן אין לחוש עכ"ל ז"ל: הרובב משובה. ויתר מן הדס: גותן לתוכן. ס"ה בתוכן ה"ר

היה חולין לכל דבר אלא שאסורה לזרים ונ"ל דנכלל זה שאמר ומייבט במעשרות היו מני תרומה וכן יש כדומה לזה בכמה מקומות קדאמרי' אין קמין לפזבד כוכבים בארץ ישראל או יש קמין להפקיע מן המעשרות וכן מני תנן במ"ס פאה ונותן משום פאה ופסוד מן המעשרות ונותן משום הפקר וכו' ובכל המקומות האלו ז"ל שהתרומה היא ג"כ בכלל ע"כ. עוד כתב ועניי כהנים טוסלים. ל"ל דר' טרפון אינו חולק ע"י כי דוקא באלה שלמעלה שהן מתעסקין בלקיפתא חט חוששין שמא ישכחו אבל באלה אינו כן ועל כן אין לחוש עכ"ל ז"ל: הרובב משובה. ויתר מן הדס: גותן לתוכן. ס"ה בתוכן ה"ר

היה חולין לכל דבר אלא שאסורה לזרים ונ"ל דנכלל זה שאמר ומייבט במעשרות היו מני תרומה וכן יש כדומה לזה בכמה מקומות קדאמרי' אין קמין לפזבד כוכבים בארץ ישראל או יש קמין להפקיע מן המעשרות וכן מני תנן במ"ס פאה ונותן משום פאה ופסוד מן המעשרות ונותן משום הפקר וכו' ובכל המקומות האלו ז"ל שהתרומה היא ג"כ בכלל ע"כ. עוד כתב ועניי כהנים טוסלים. ל"ל דר' טרפון אינו חולק ע"י כי דוקא באלה שלמעלה שהן מתעסקין בלקיפתא חט חוששין שמא ישכחו אבל באלה אינו כן ועל כן אין לחוש עכ"ל ז"ל: הרובב משובה. ויתר מן הדס: גותן לתוכן. ס"ה בתוכן ה"ר

היה חולין לכל דבר אלא שאסורה לזרים ונ"ל דנכלל זה שאמר ומייבט במעשרות היו מני תרומה וכן יש כדומה לזה בכמה מקומות קדאמרי' אין קמין לפזבד כוכבים בארץ ישראל או יש קמין להפקיע מן המעשרות וכן מני תנן במ"ס פאה ונותן משום פאה ופסוד מן המעשרות ונותן משום הפקר וכו' ובכל המקומות האלו ז"ל שהתרומה היא ג"כ בכלל ע"כ. עוד כתב ועניי כהנים טוסלים. ל"ל דר' טרפון אינו חולק ע"י כי דוקא באלה שלמעלה שהן מתעסקין בלקיפתא חט חוששין שמא ישכחו אבל באלה אינו כן ועל כן אין לחוש עכ"ל ז"ל: הרובב משובה. ויתר מן הדס: גותן לתוכן. ס"ה בתוכן ה"ר

השום בשעורה. כלומר השום חשוב זרעו כלה כמו השעורה ונקט שעורה לפי שאין בתבואות דבר שהיה זרעו כלה * ונאכזר מהרה כמו השעורה. פירוש אחר השום שהוא גדול כשעורה אין זרעו כלה אבל פחות מכשעורה זרעו כלה ואין הלכה כרבי יהודה: * המנבש. חולש עשבים רעים הגדולים בתוך התבואה והירקות: בחסות. כגון השום והלוקף והבללים וההכרתים. כל אלו נקראים חסיות: אע"פ שפירותיו של עובד כוכבים טבל לסכר האי תאל אין קנין לעובד כוכבים בחצר ישראל להפקיע מן המעשר וגדולי טבל טבל בדבר שאין זרעו כלה. אפילו הכי אוכל מהן עראי: שתילי תרומה. כגון שפירי כרוב ותדרין

באלף לא בטל. פרק ז דגדרים דנ"ח. ועיין מ"ש לעיל פ"ד משנה ז: השום כשעורים. לפירוש הראשון שפרש הר"ב והוא מהרמב"ם ניחא הגירסא. אבל לפירוש השני והוא מהר"ש נראה שהגירסא כשעור * וכן נראה שהיא גירסת הר"ב וכן היא הגירסא במשנה של פירוש שהוכרתי: * אע"פ שפירותיו טבל אוכל וכו'. ל' הר"ש וכמ"ד במנחות כפ' רבי ישמעאל ד' סו. מרוח העובד כוכבים פוער. וכוותי' פסק הרמב"ם כפ"ק מה"ט. ולא מחייב אלא משום בעלי כיסין. באכילת עראי לא גזור. ואפי' גזור. כיון דשאלה פקע לה טבלה מינה כדאמר' במנחות פ' ר' ישמעאל דף ע. גבי שבלת שמרחה ושאלה. ואפילו למ"ד כיון שמרחה טבלה לה וכי קרא עליה שם נשטמאו

ההגבש. דהיינו: מה שחיל הרובה. פסחים ז'. עמ"ס דף י"ז מ"ה פ"ה ס"ה פירושו הכ"ז:

תום אנשי שם

כגון המגבל שיעק ומתקין. והיו דוקא דבר שאלו מחזיקי אבל בטבל וקוננות בגדרים פ"ו מ"ו דיל"מ אפי' כשרבו הגדולי גידולין אסורין דדשיל"מ אפי' באלף לא בטל. אבל דבר שזרעו כלה לא מדין ביטול איסור אלא מדין שיהא אלא דאין כלל איסור כלל ופסטי חדשות כאלו לכת' ואפי' בדשיל"מ מותר כן בלא שיהא לשיטת הר"ם. אבל פ"ג הא דמשמע כפ"ד דבגורים גדוליו כגורים גירסאים כבגורים ובגורים לא יאמר אלא דבדר שזרעו כלה כפ"ט גירסאי וא"כ מה יוסף הא דבגורים כיון שזרעו כלה מדין הא דבדר שזרעו כלה מדין כאלו אף בטבל דיל"מ. ועיין: * פ"ג ד"ה המנבש ס' התבואה כו'. התבואה כיון שבס' דהיא תבואה דוקא דהיו תבואה הכי זרעו כלה ומאי אריא על העובד כוכבים הא תקן עם העובד כוכבים אלא שגיל גדולי טבל מחזיקי אלא כנו' מנבש דעלמא הוא חולש כו' בתבואה וביקום. אבל הכא לא מיירי אלא בתבואה כדאמר רש"י:

השום בשעורים (כ) : * המנבש (כ) עם העובד כוכבים בחסיות (ג) אף על פי שפירותיו טבל (א). אוכל מהם עראי (ב). שתילי (ד). תרומה שנשטמאו שחלקן מותרו

מלשטמא ח"ג. כשעורים י"א כשעורה. שחלקן גרים ושחלקן

קדשה לה הני מילי במרוח ישראל דחייב מלאווייתא ל' הר"ש. וכוותיה פסק הרמב"ם כפ"ק מהלכות תרומה: מדרו מלשטמא. כתב הר"ב וז"ל כיון דעיקר גזירה כו'. וז"ל דתרומה נמכרת בזול כו'. וכ"כ הר"ש והם דברי התום' דפ' כל שעה דף לר ע"א. ומיזה איכא למימר שלא הולרכו לתוך כך אלא לרבה דמפרש ואסורים לאכול לזרים אבל למסקנא דמעלה בעלמא הוא ואף לכהנים אסורים לאכול וכן מפ' הר"ש

מלאכת שלמה

ואתן מן המעשרות ויפה מתפרשת כר"ס. וכתב הר"ר משה פיננטי ז"ל ואיה דגריפי עם הכותי ע"כ. ובגרייתא תיבא המנבש עם הכותי בחסיות אוכל מהם אכילת עראי ומעשרין דלמי ר"ם בן אלעזר אומר אם ישראל חסוד על השביעית למולאי שביעית מותר ע"כ וזויתא התם בגדרים ופי' הר"ש ז"ל המנבש עם הכותי שביעית נמחה היא בתרומות פ' הורע פשתן עוקר פועל שאוכל במלאכתו שהוא עושה ומותר לאכול עראי מדבר שלא נגמרה מלאכתו למעשר ולא חיישי' שמה כותי זרע טבל נמור וקיי"ל דגדולי טבל טבל ואסור אף באכילת עראי. ומעשרין דמי אס בא לאכול מהם קבע. אם הי' ישראל חסוד על השביעית ויש לחוש שמה פירות אלו נדלו בשביעית. למוצאי שביעית מותרין כי הנבטלו ברוב גדולי היתר ולא דוקא חסוד דה"ל אם היו פירות שביעית דלא אלא לרעה דמילתא נקט שביד חסוד המלאים פירות שביעית ע"כ. ופי' הרמב"ם ז"ל וזכר זה הדין של חסיות כאלו למה שקדם

הר"ש

ואתן מן המעשרות ויפה מתפרשת כר"ס. וכתב הר"ר משה פיננטי ז"ל ואיה דגריפי עם הכותי ע"כ. ובגרייתא תיבא המנבש עם הכותי בחסיות אוכל מהם אכילת עראי ומעשרין דלמי ר"ם בן אלעזר אומר אם ישראל חסוד על השביעית למולאי שביעית מותר ע"כ וזויתא התם בגדרים ופי' הר"ש ז"ל המנבש עם הכותי שביעית נמחה היא בתרומות פ' הורע פשתן עוקר פועל שאוכל במלאכתו שהוא עושה ומותר לאכול עראי מדבר שלא נגמרה מלאכתו למעשר ולא חיישי' שמה כותי זרע טבל נמור וקיי"ל דגדולי טבל טבל ואסור אף באכילת עראי. ומעשרין דמי אס בא לאכול מהם קבע. אם הי' ישראל חסוד על השביעית ויש לחוש שמה פירות אלו נדלו בשביעית. למוצאי שביעית מותרין כי הנבטלו ברוב גדולי היתר ולא דוקא חסוד דה"ל אם היו פירות שביעית דלא אלא לרעה דמילתא נקט שביד חסוד המלאים פירות שביעית ע"כ. ופי' הרמב"ם ז"ל וזכר זה הדין של חסיות כאלו למה שקדם

יבין

בחד דזרען כלה מברגה. וי"א דר"ל דוקא בזרע שום גדול כשעורה אין זרעו כלה משא"כ בפחות מזה. ולפי' קמא ק"ל וכו' פליגי במילתיה דבדקויה' אם זרעו כלה או לא וז"ע: (כ) יאנען שתולש עשבים רעין מבזון האמחים: (ל) לוויבעל פריכטע שאין זרען כלה: (א) דהרי קיי"ל אין קנין לעובד כוכבים בא"י להפקיע ממעשר ואף דעכ"פ מרווח פוטרי מלאווייתא. עכ"פ מדרבנן אינו פוטרי ונאכזר ספ"א ממעשרות] והרי לפ"ז זרע העובד כוכבים טבל. ולהרמב"ם [פ"א מהרומ' ה"ן דס"ל דמרוח עובד כוכבים גם מדרבנן פטור משנה

תפארת

משהנה

ישראל

יבין

יבין

ממעשרות ז"ל דהא דנקט הכא דפירותיו טבל היינו בשזרע העובד כוכבים החסיות קודם שמרחין: (ב) דאע"ג דגדולי טבל בדבר שאין זרעו כלה אסור. והרי חסיות כך הן. אפי' כיון דמרוח עובד כוכבים רק מדרבנן אינו פוער. לא נזכרו באכילת עראי. והרמב"ם הג"ל דהכא כלא מרחו עובד כוכבים מיירי. וא"כ הרי הוא טבל דלא' א"כ לכאורה ק' הרי בטבל דלא' כשאין זרעו כלה גדוליו אסורים אלא דו"ל דהא דבשאלין זרעו כלה גידוליו אסורים היינו רק מדרבנן. והכא בזרע עובד כוכבים ואכילת עראי לא נזכר: (ג) קרייטער פפלאנען

ראשונה דאסורין אף לכהנים ממתי' במשמעה דעישות עממן אסורין באכילה משום מפלה אבל בגידולין ז"ל דלא עבוד מעלה ומדע דמייתי עליה ממי סהג שהקדישן ואפי' הסיקן לא עבדו דאין זריפה להקדש ס"ל אין זריפה לתרומה וכי הוי דהסם בהקדש גופי' ס"ג בתרומה עממה וכן משמע בפ"י רש"י דבכרוב ד' כ"ב פירוש דהסקה מוטלת בהים להסקן דהוי חריפה כאילו זרען ומזר וטעמן דזריפה משהכח דתקן שחילי תרומה נשטמאו. וטעמן עבדו כ"ל. זאי ס"ד דשחילין בגידולין מיירי מ"ל דזריפה משהכח עומדת עממה דלמא דוקא בגידולין קבילו אלא דלא דמתני' נמי לא איירי אלא לטעין דשחילין עממן וכן נראה מפ"י רש"י שם דבפי' לזרקותי בגמ' ממתי' בגידולין גידולין פי' רש"י שם בגידולין עממן כגון שחילי כרוב עממן שחילין ומתרחבין ומתגדלין. וגידולי' עממן כגון בללים דקיס כשחילין אחת אחת לבדה הן טספות ומתרחבות שמה וארכבם יחד ויטיבו גידולי' גידולין אומן הטספות שלא היו בתרומה משולם ע"כ משמש כדריח דשחילין דהכא היא בתרומה עממה ולא גידוליה ולכן דחק רש"י דגידולי' היינו שמתרחבת בעממה וגידולי' גידולין הם הטספות ומיושב בהם מה שסקטו עליו הפ"י ולפי' ז"ל דגידולין של תרומה עממה מותרין לכהנים דהא איסור אכילה דמתני' אחרונה גופה קאי ומפלה בעלמא היא בתרומה עממה ולא בגידולין ולכן מ"ש הוי"ט דמיון שחילין כגון' דתרומה שנמכרת בזול משום דמסור לה לא נאכזר אלא למאי דס"ד דחוקא לזרים אבל למסקנא דאסורם דלא לכהנים מותרין לכהנים דהא מתני' לא מיירי בגידולין אלא בתרומה גופה דהיא גופה

שינוים וישנה. מ"י ע"ג כ"ז :

תוספות חדשים

מ"ו (הוי"ט סד"ח) מהרו כ"ו דלא משהי ליה טכ"ל. ונע"ד נ"ד דגם נמסקנה ל"ל חזרון זה דל"כ למה ל"י להגמ' לה"ן מעלה בעלמא הנ"ל דשיקק התקנה יסיה בשביל זה שלא יסיה לזרע ולאכול א"ל חזרון זה של חס' על אכילה ודוק. (ממורס"ח ו"ל) :

שנטמאו וסחלן. טהרו מלטמא. דכיון שנתחברו לקרקע נתבטלו מזכות אוכל. וז"ל כיון דעיקר גזירה גדולה תרומה כתרומה אינה אלא משום תרומה טמאה ציד כהן דלמא משהי לה גביה ואח"כ ילדי תקלה אכתי כיון דטהרו משהי לה גביה. וז"ל דתרומה נמכרת בזול הרבה לפי שאינה ראויה אלא לכהנים טהורים ואם נטמאת טעונה שרפה הלכך אפילו אם היו טומאים לבתן תרומה כדי לזרעה לא היה [מפסד]

מנטול שדה אכל אם היו הגדולין מלטמא ואסורין מלאכול (ד). עד שיגום חולין היה משהי תרומה טמאה כדי כלל. דכיון שאסור לאכול עד שיגום. ודאי דלא משהי ליה : חס"כ יהא מותר : עד שיגום וישנה. שיחזק מה שגדל גם בפעם השנית. ומה שיגדל משני ואילך יהיה מותר ואין הלכה כרבי יהודה :

מלאכת שלמה מ"סיק דמעלה בעלמא כדי שלא יזרעו תרומה דאין זריעה מועלת לתרומה ולכ"כ כל שעה דף ז"ל פריך וכי מאחד דטוריים מליטמא אמאי אסורין מלאכול

יכין תפארת ישראל יכין ספלאנען: (ד) אפי' לכהן מזד מעלה: (ה) ר"ל עד שיחזק מהגמח כל הראוי לאכילה. ומה שגדל אח"כ מותר דההורש אינו מקט"ז: (ו) שיחזק גם הגדל אחר שהק פטס א' :

תוספות אנשי שם ר"ה וסחלן כו' דכיון שנתחברו כו'. דכ"כ פ' שמיני יס"י חרישה מטהרת מעל כל זרע וזרע אשר יזרע טהור הוא. (מ"ן): במשנה עד' שיגום. ז"ל דנקט שחילין דוקא דבהו שייך הקמתא דגוים משא"כ בדבר שזרעו כלה שאם חותכין האוכל אין חזרין ומזמימין דל"ל תקנתא. והיינו למ"ד אסורין לזרים דשמעיין קולא בדבר שאין זרעו כלה דאית תקנתא דגוים. ולמסקנא דאסורין אף לכהנים משום מעלה דוקא בשחילין אחמיוו זהו לאכול אף לכהני' דאית בהו תקנתא דיגום אכל בדבר שזרעו כלה אפי' בטמא שזרעו מותר לכהנים. ואפשר דגם למ"ד דאסורין אף לכהנים מ"מ מודה דמשהי תקנתא דיגום להטיר אף לכהני'. מיהו אפשר דלדיו"א אסורין לזרים לעולם אף אחר שיגום ואפי' בגדולין גדולין. ולענין אסור לאכול למימרא דדוקא בגדולין הראשונים עבוד רבנן מעלה לאסור עד שיגום אכל גדולין גדולין שבו לכהנים אפי' בדבר שאין זרעו קלה וא"ל לגום. וכ"ז שלא דכתיב הר"מ ז"ל בפרוש והטמא בדבר מאד שלא תשנה. (לח"ט): תו"ט סד"ה פה"ק כו' דלא משהי ליה. וז"ל כ"ו. ועד"ז דקושיות ה"ו אית למסקנא דלע"ג דאסור לאכול אף לכהנים עד שיגום אכתי אינא לפגור שמה יסיה כדי לזרעה דל"כ א"ל זה שום הלאה שדינה בשריפה והשתא כיון דטהרה יסיה הלאה חרישה ויהיה לו זה הלאה שהאומה ממנה יהיה מותר באכילה וימלא נמי תירוצא דמ"מ כיון שאינו אלא ריוח שרמא לא משהי ליה משהי איהו כן חוואה. ע"כ :

הלכתא גבירתא כללא דפרק ז אסורים. עד דור רביעי ישבו הגה. אבל בשורען כלה גדוליהן חולין. גדולי הקדש ומעשר שני יפסק רק בדמי חורע אשר זרע מהם: משנה ה ערונה חולין שנתעבר בכ' ערונות תרומה. אם התרומה זרען כלה. כולן מותרים לזרים. ובאין זרען כלה אפילו ק' חולין וא' תרומה כולן דמוע. סדרת"ל קבוע דלא במיל: משנה ו סבל שורשי. אם זרע כלה מותר לאכול עראי קדשם שיוקבע למעשר. ובאין זרע כלה אסור בו עראי כשכבר הוקבע חורע: משנה ז עובד כוכבים שזרע סבל. אף שאין זרעו כלה. מותר לישראל לאבך עראי. דאף דקו"ל אין קנין לזרעו כוכבים בא"י להביע ממעשר ואפילו בפרתו עובד כוכבים דנפסרה מדאורייתא ממעשר. הדי עכ"פ הייב בכ"כ מד"ס אפי' באכילת עראי ל"ג. שחילי תרומה שנטמאו ושהלן. אף שהן הן שהלילן כמו שזרעו. אפי' אשרשן מהרה. וכ"כ זרע תרומה שנטמא. נסחריהו הגדולין. ורק בשחילין אסור לאכול מד"ס גוף השחלת שזיהו בעשה ששלת. ומה שגדל אח"כ מותר שחר: משנה ז (א) גבירתא ז"ל בדבר שזרעו כלה. *